

איך רוכשים דירה לבת, כשכל מה שיש לנו לתת כעת הם 25 אלף דולרים, היינו כמאה אלף ש"ח בסך הכל? מה אפשר לקנות בסכום כזה? האם יש דרך להגיע לדירה מסכום בסיס זה?

מתוך הגליון <<

דבר המערכת

לתת ראש

כשעם ישראל יצא ממצרים, לא הנחה אותם הבורא דרך ארץ פלשתים כי קרוב הוא, והיה חשש שמא ינחם העם בראותם מלחמה ושבו מצרימה. ומבאר רש"י: בראותם מלחמה, כגון מלחמת וירד העמלקי וגו'. אם הלכו דרך ישר, היו חוזרים. ומה אם כשהקיפם דרך מעוקם אמרו ניתנה ראש ונשובה מצרימה, אם הולכים בפשוטה על אחת כמה וכמה. עכ"ל.

ומפרש בשפתי חכמים את דברי רש"י: כלומר, בשביל חסרון ראש - הם אינם חוזרים, כיון שהדרך רחוק צריכים לראש. אבל כשיהיה להם ראש - פשיטא שהיו חוזרים אע"פ שהיו רחוקים מארץ מצרים. כל שכן כשיהיו קרובים ובדרך פשוטה שאין צריכים לראש - היו חוזרין. עכ"ל.

ובהתבוננות מעמיקה בדבריו של השפתי חכמים ניתן להגיע לתובנות מרתקות בעבודת ה' של כל אחד מאיתנו.

המשך בעמוד הבא

תורת חסד

הגאון רבי גבריאל יוסף לוי שליט"א
ראש ישיבת "באר התורה" ונשיא הגמ"ח

מאמר לט"ו בשבט

בגליונות הקודמים דקדקנו בלשונו של המסילת ישרים, שבעוד החסידות נשענת על 'יסוד', העבודה התמימה נשענת על 'שרש'. ויש להבין ההבדל בין בנין העומד על יסוד לבין אילן הגדל מהשרש.

ישנו הבדל מהותי בין בנין לאילן. מצד אחד, כשיש שרש טוב האילן יצמח מאליו, אך מצד שני, בזמן שאינו צומח - בהכרח הוא נובל. אבל בנין, מצד אחד לא יצמח מאליו, אך מאידך, אם יפסיק לגדול - הוא לא ייחרב.

האילן הנטוע בבית ד' - או יתקדם או ייבול. אם אין התקדמות ופריחה, לבטח כבר מקננת בתוכו הנבילה, וכפי שיש באילנות שלכת ואז כל עליהם נובלים.

שבע ייפול צדיק - וקם

אך מאחר ומדמים אנו את פריחת האדם לצמיחת האילן, כך גם יש ללמוד, שאל לו לאדם להתייאש כשנופל, כי הוא דבר זמני, ובבוא העת שוב הכל יפרח ויעטה מעטה ירוק של פריחה וצמיחה, וכמו באילן שלאחר תקופת השלכת אוזר כוחות ומצמיח מחדש את עליו ופרחיו.

וכפי שכותב ר"ת בספר הישר, שכך דרך העליה, שיש בה ימי אהבה וימי שנאה, ימי עליה וימי ירידה. ומרן בעל הקהילות יעקב צוק"ל הוסיף בזה, שימי הירידה יש בהם אף תועלת לאדם, שעל ידי כך אכפת לו מחסרונותיו ויוצא למלחמת היצר במרץ ובכוח.

המשך בעמוד הבא

תגובות והערות על המדורים השונים יתקבלו בברכה בדוא"ל: Alon@hagmach.org.il או 6428158@gmail.com

מכתבים מובחרים יפורסמו בל"ג (ניתן בעילום שם)

פניות לגמ"ח המרכזי בדוא"ל: office@hagmach.org.il או בפקס: 02-6428158

יו"ל ע"י הגמ"ח המרכזי | עורך: הרב יעקב גולדשמידט | כותבים ומשתתפים: הרה"ג ר' יצחק אייזיק וינברג, הרב צבי רבינסקי, הרב ישראל גוטמן, הרב פנחס אריה רוזנטל, הרב יעקב סירוטה, הרה"ג ר' אשר וסרמן, הרה"ג ר' יהודה טאוב, הרב יהונתן שורק

עיצוב גרפי: סטודיו ספציפ 0548-540-650 | winterntz@gmail.com | לפניות לועדה הרוחנית: הרה"ג ר' חיים כהנא 5610681@gmail.com

המעלה להיות במקום של רבים

ענין נוסף השייך דווקא באילנות, שבדרך כלל הם אינם גדלים אחד אחד, אלא ביער של ארזים ובפרדס של פירות. בכך הם זוכים לריבוי גשם, אותו מוריד ה' לברכה כפי ריבוי הנצרכים, ובכך גם הם זוכים לעבודה וטיפוח ע"י האדם, שמשקיע לרוב בעבודת האילן, בניכוש ובחרישה טובים יותר, כשצריך לעשותן לצורך אילנות מרובים.

כך הוא באדם עץ השדה, ראוי כי יהיה חלק מפרדס גדול, ובכך מובטח לו כי תהיה ברכת גשמים: יהיו לו מורי דרך שיחרשו השדה, ינכשו הקוצים ויזמרו הענפים השוטים. ובעיקר: יעמלו על שרשיו שיהיו מרובים, ואזי כל רוח שבעולם לא תוכל לעקרו, כדברי המשנה באבות.

מדברי תורתנו ומביאור חז"ל מובטחים אנו, כי אם יתברר ויתאמת אצל האדם מה חובתו בעולמו, נראה גם בדור הזה אלפים אלפים גדלים מכח הצמיחה, עומדים בכל רוח סערה ואינם זזים ממקומם, מלאים שמחה ואושר באותה עבודה תמימה שטבועה בטבעם ומושרשת בהם, ונהנים מעבודתם. ומי יתן, כי נמשיך לחזות ברבבות בני התורה השתולים בחצרות בית ד' ובחצרות אלוקינו. ■

לגור בארץ באנו

מסע בעקבות גדולי האומה

הרה"ג ר' יהודה טאוב שליט"א, מח"ס 'בית ראובן' - המדריך לקניית בית בשמחה ובקלות.
yudataub@gmail.com: לתגובות.

הוא הסימן שיש להם חלק לעוה"ב במה שזוכין בעוה"ז להתדבק בארץ ישראל שהוא השורש של נפשות בני ישראל".

האובה את חברו, אף שרואה הוא את גופו, באמת מחובר הוא לנפשו, כענין שכתוב 'ונפשו קשורה בנפשו'. כך גם ארץ ישראל היא גוף שמתחתיו נשמה היא העולם הבא, והמתדבק בגוף זוהה להתדבק בנשמה - בעולם הבא.

זהו שאמרו חז"ל: כל המהלך ארבע אמות בארץ ישראל - מובטח לו שהוא בן העולם הבא (גמ' כתובות קיא, א).

החיבור לארץ ישראל הוא חיבור נצחי, חיבור לעולם הבא. ולכן נקראת ארץ ישראל 'ארצות החיים' (תהלים קטז, ט רש"י), שהמחובר אליה חי לנצח. ■

בפרקים הקודמים הבאנו את דבריו של האבן עזרא בפרשת וישלח "מעלה גדולה יש לארץ ישראל, ומי שיש לו בה חלק, חשוב הוא כחלק עולם הבא".

ושאלנו: מה הקשר בין קרקע בארץ ישראל לחלק בעולם הבא?

שאלנו גם, מדוע יש מצוה לקנות קרקע מיהודי, ומה המעלה שיהיה לאדם קרקע בארץ ישראל?

בספר 'בית ראובן' הארכנו בזה הרבה, ונכתוב כאן בקצרה להתבונן.

כתב ה'שפת אמת' (פנחס, תרמ"ה):

"איתא, כל ישראל יש להם חלק לעוה"ב דכתיב ועמד וכו' לעולם יירשו ארץ. והגם דפירוש ארץ כפשוטו בארץ ישראל, מ"מ זה

והאמת, שאפשר לקחת את דבריו לכמה וכמה כיוונים מחזקים. אבל יותר מכל, יש כאן הבנה פשוטה בטבע האדם, שנוטה לברוח מכל קושי או התמודדות, אל הבחירה המוכרת ביותר, גם אם תהיה פחות טובה עבורו בסופו של דבר, מן הבחירה הבלתי מוכרת.

הרי אחד הדברים אותם אנו מתקשים להבין יותר מכל בכל ענין יציאת מצרים הוא, איך ייתכן שהיו כל כך הרבה יהודים שכלל לא רצו לצאת ממצרים, אחד מחמישה או אחד מחמישים או אחד מחמש מאות!

וכמו כן, לאחר שיצאו, איך זה שכל כך הרבה פעמים התאוננו, התלוננו, מיאנו, הריבו וניסו, ואפילו נזכרו בערגה בבצלים ובקישואים, באבטיחים ובחציר, בבצלים ובשומים שהיו במצרים? וכי איזה טוב היה להם בשעבוד מצרים? הן לא היה להם לא מנוחה, לא נחמה ולא רפואה, לא גשמיות ולא רוחניות, רק צער ומכאוב, שכול וסבל, פצע וחבורה ומכה טריה. האמנם לשם הם רוצים לחזור?!

והתשובה שיוצאת לנו מן התורה על פי פירוש רש"י לאור ביאורו של בעל השפתי חכמים, כל כך נוגעת לזמננו.

ככל שאנו מעמיקים וחיים בתוך הגלות, הרי אנו יותר מתחברים אליה ופחות מסוגלים להתנתק ממנה. ולכן, הבחירה הטבעית היא תמיד לחזור לסורנו "בלי ראש". בלי להחליט. בלי איזו 'בחירה' לעשות רע, אלא פשוט כמו קפיץ ששואף לשוב לנמיכות קומתו. סתם, כי זה פשוט הכי מובן ומוכר. ועוד לזכור את הרע הזה בגעגועים...

כל סיבת הנפילות, ההעמקה בגלות, הקושי שבלעזוב דרך רעה - נובעים מההליכה בלי ראש. בחוסר מחשבה. מכוח האינרציה. מן הבריחה הטבעית אל המוכר והלא טוב. מטבענו אנו מפחדים משינויים.

כך בדיוק נהג פרעה. הוא לא יכול היה להסכין לעובדה כי הוא אינו מלך העולם, כי אין בידינו את הכוחות, וכי

המשך בעמוד הבא

איש את רעהו

מכתבים למערכת

להתחייב לילדים - קניית דירה

שלום רב! אני קורא את העלוניס היפים והמו"מ בנושא קניית הדירות לזוג הצעיר ופשוט מתפלץ מעגמת נפש לשמע המצב המתואר בו. אני משתייך לקהילה חסידית שכבר 20 שנה אינם קונים דירות לילדיהם אלא רק מתחייבים סכום של כ-75,000 ש"ח (במצב טוב) שמגיע מגמ"ח מהקהילה עם תשלומים נוחים, כשבשנתיים הראשונות הם יעזרו בשכירות דירה לזוג ובמשך זמן זה לאט לאט הזוג עולה על דרך המלך (והרבה פעמים עוד מצב יותר טוב מההורים).

ואני לא רואה שזה גורם לבעל להיות פחות שקוע בלימוד (לדעתי ברוב המקרים זה לא הגורם שיעזוב את הלימוד). אדרבה, לפעמים זה מחייב אותם לחיות יותר עם עול. ובאמת זה מחייב חיים קצת יותר בצמצום, אבל "טוב פת חרבה ושלווה בה מבית מלא זבחי ריב" וגם מרגישים יותר טוב עם ההורים משני הכיוונים והכל בא על מקומו בשלום. "כך היא דרכה של תורה, פת במלח תאכל... ובתורה אתה עמל, אם אתה עושה כן, אשריך וטוב לך"...

גם אני קיבלתי ביחד מההורים ס"ה \$40,000 ובי"ה יש לי היום דירה גדולה בלע"ה (וגם יותר מדירה אחת להשקעה שזה רק בזכות שההורים לא קנו לי דירה, אז למדתי איך לעשות את זה וזה כמעט לא הפריע להמשיך לשבת בכולל), וגם היום מעל 20 שנה אחרי חתונתי אני יושב ב"ה חצי יום בכולל וגם זכיתי לחתן את ביתי שתחי' באותה מתכונת ובי"ה קנתה דירה בפריפריה (בעזרת ס"ה 150,000 ש"ח מההורים ולקחו משכנתא קטנה) ומצאה עבודה וחתני שיחי' שקוע בתורה וכולם מרוצים ב"ה.

וייתכן דווקא, שאם היו קונים לי דירה למגורים אזי לא הייתי קונה לי השקעות וכדו' ובסופו של דבר דווקא הייתי יותר מתקשה להישאר בכולל. כלומר, בזכות שלא קנו לי דירה בחתונה, הייתי יותר אחראי בצעירותי ולכן דאגתי לעצמי שאוכל להמשיך ללמוד עוד הרבה שנים, וגם ראיתי שלקנות השקעה זה לא כ"כ נורא ועל ידי זה קיבלתי יותר אומץ. והי' יעזור הלאה.

וני"ל שהגיע הזמן לשנות כיוון ובזכות זה גם ההורים יוכלו להיות שקועים בתורה וגם החתן. בל נשכח, שיש לנו אבא שבשמים שיכול ועוזר ישירות לזוג בלי תיווך של ההורים.

הי' יעזור שכולם יוכלו לתת ושהזוג לא יצטרך עזרות מהם ויוכלו כולם לעבוד את ה' בשמחה גדולה, אמנ'!

יצחק. נ

למכתבים ותגובות לחצו כאן

דבר המערכת המשך מעמוד 2

ישות גדולה ממנו מצווה עליו לשחרר את מי שהחשיב כעבדיו. הוא נאלץ להבין זאת בכל מכה מחדש, אבל ברגע שהתאפשר - הוא ברח חזרה אל העמדה המוכרת לו של השליט שאף אחד לא אומר לו מה לעשות ואיך. ואפילו לאחר שכבר שחרר את בני ישראל לגמרי, לא יכול היה לעצור בעצמו ויצא לכבוש חזרה את המעמד העתיק שלו, ושם, בדרכו להגשים את חזונו - טבע עמו בים סוף, כסופו של כל אויב ה'.

הפחד הזה משינויים, מתבניות חדשות - הוא בעוכרינו גם בכל הנוגע לעבודת השם. אנו מעדיפים את המוכר, חוששים מהתחייבויות, נרתעים משינויים. אבל ברור הדבר, שבכדי להיגאל מן הגלות - עלינו לשנות דרכינו לטובה. להתחייב לטוב על אף הרתיעה.

ואדרבה, את הכוח הזה של ההתרגלות, אנו יכולים לרתום למטרות נפלאות. למשל, התחייבות לתכנית הגמ"ח המרכזי. הרי התכנית הזו, כולם מודים, היא אולי ההשתדלות ההגיונית והמתבקשת ביותר של האדם כלפי עתידו. הרווח הוא לא רק של האדם כלפי עצמו, כדי שלא ימצא עצמו בפני שוקת שבורה שעה שיגיע לפרק נישואי הצאצאים, אלא רווח כפול ומכופל לאנשים רבים, משום שעל הדרך הכספים שלו עוזרים ומסייעים באינספור מעגלים לאלפי ורבבות משפחות ובני תורה!

כל מה שמעכב אנשים מלהצטרף לתכנית היא רק הנטייה הטבעית הנ"ל של הליכה 'בלי ראש', פחד מהתחייבויות ושינויים. וכדי לשבור זאת הדרך היא, אדרבה, להתחייב. לשים לב ולתת ראש... ■

"הן האדם היה כאחד ממנו לדעת טוב ורע", כלומר: הן מין זה של אדם היה יחיד בעולם ואין מין שני דומה לו בזה הענין, שיהא הוא מעצמו בדעתו ובמחשבתו יודע הטוב והרע ועושה כל מה שהוא חפץ, ואין מי שיעכב בידו מלעשות הטוב או הרע. וכיון שכן הוא - "פן ישלח ידו".

(רמב"ם תשובה ה א)

עולם חסד יבנה

"ויזכו לבנות" - ב 25 אלף דולר

מה לעשות (ובעיקר מה לא לעשות), כשכל צד מביא לדירה עשרים וחמש אלף דולר? הרב צבי רבינסקי, ועדת הדיור

2
פרק
שני
בסדרה

בפרק הקודם הבאנו מכתב של אבא לבת, שהעובדה שאין להם מעבר למאה אלף שקלים במזומן, מעמידה אותם במצב מורכב בעת חיפוש הדירה לזוג הצעיר.

בסדרה הנוכחית נעסוק בעיקר בהכוונה לאותן משפחות: מה באמת ניתן לעשות, עם הסכום העומד לרשותם. אך חשוב לא פחות מכך ננסה להזהיר: מה לא לעשות...

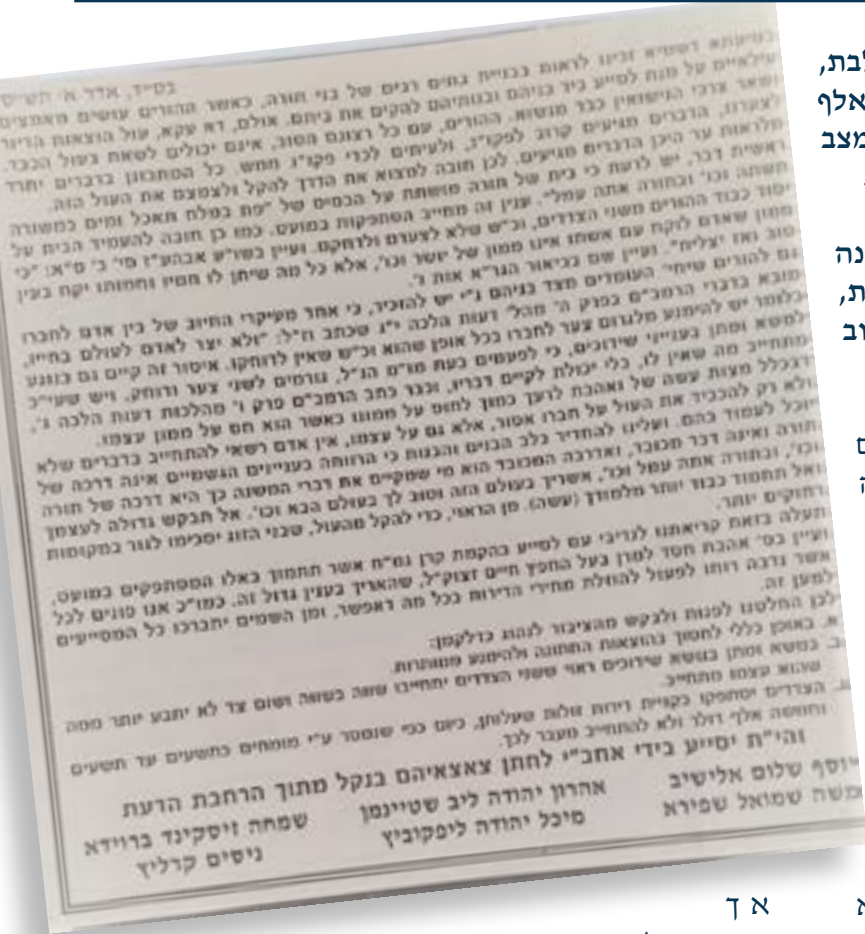
אך לפני שנתחיל, כדאי לומר עוד מילה על עצם התופעה הכואבת. ובכן, הציבור שלנו בס"ד, מונחה ע"י גדולי ישראל שליט"א וזצוק"ל בכל צעד ושעל. בחינוך, בשידוכים, ברפואה, בהשקפה טהורה ועוד. ונשאלת השאלה, מה אמרו גדולי ישראל בנושא זה של הדרישות הגבוהות?

ואסביר: לפני יותר מעשרים שנה יצא מכתב מגדולי הדור אשר נשמתם בגנזי מרומים, מרן פוסק הדור הגר"ש אלישיב זצוק"ל, מרן רה"י הגרא"ל שטיינמן זצוק"ל, מרן הגאב"ד הגר"נ קרליץ זצוק"ל, מרן הגרמ"ל ליפקוביץ' זצוק"ל, מרן הגרמ"ש שפירא זצוק"ל ומרן הגרש"ז ברוידא זצוק"ל, ואצטט חלקים ממנו:

"ההורים אינם יכולים לשאת בעול הכבד... הדברים מגיעים לעיתים לכדי פיקו"נ ממש... חובה למצוא את הדרך להקל ולצמצם את העול הזה... גם להורים שיחי' העומדים מצד בניהם יש להזכיר דברי הרמב"ם 'ולא יצר לאדם לעולם בחייו' כלומר יש להימנע מלגרום צער לחברו... וכ"ש שאין לדוחקו... ויש שע"כ מתחייב מה שאין לו, בלי יכולת לקיים דבריו... וגם על עצמו אין אדם רשאי להתחייב בדברים שלא יוכל לעמוד בהם".

את המכתב הם מסיימים בהוראה לציבור, שהצדדים יתחייבו שווה בשווה ואף צד לא ידרוש יותר ממה שהוא נותן.

לפני כעשור וחצי ניהלתי שיחה בנושא עם רבנו האהוב מרן רה"י הגרא"ל שטיינמן זצוק"ל, שכאב את הכאב הזה והתבטא בחריפות כלפי צעירים המתעכבים מלמצוא את שידוכיהם עד גיל מבוגר בגלל הנושא הכספי (וזה בזמנו שהדירות ביחס להכנסות היו במצב מרנין ביחס להיום). ולא אלאה אתכם במשפטים נוספים ששמעתי מגדולי ישראל בנושא.

אך

כאמור, לא אתיחס

לעצם הנושא מעבר למה שכתבתי. אינני מטיף בשער.

כן אדרש לשאלה המעשית שהובאה בסיומו של אותו מכתב שתחילתו הובאה בפרק הקודם, וכך הוא כותב:

... ואני שואל: מה עושים במצב כזה? איך רוכשים דירה לבת, כשכל מה שיש לנו לתת כעת הם 25 אלף דולרים, היינו כמאה אלף ש"ח בסך הכל? מה אפשר לקנות בסכום כזה? האם יש דרך להגיע לדירה מסכום בסיס זה?

ובכן, השאלה של כותב המכתב, היא שאלה שרובצת על רוב ההורים מחתני הילדים, ובפרט כשמגיע ה'תור' של הבנות. על כך, ננסה לעזור מעט בהכוונה שתסייע אי"ה לאלפי ורבבות הורים הכואבים את הקושי הזה, לצלוח את תקופת החתונות בהצלחה...

ועל כך אי"ה - בפרק הבא

לתגובות לחצו כאן

או בדוא"ל: 6428158@gmail.com / Alon@hagmach.org.il